

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па навуковай рабоце
БДУКМ

_____ В. Р. Языковіч

«__» _____ 2020 г.

Рэгістрацыйны № ВД-_____/вуч.

МУЗЫЧНЫЯ АЎДЫЯРЭДАКТАРЫ

*Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці*

*1-17 03 01 Мастацтва эстрады (па напрамках),
напрамкаў спецыяльнасці*

*1-17 03 01-01 Мастацтва эстрады
(інструментальная музыка),*

1-17 03 01-02 Мастацтва эстрады (камп'ютарная музыка),

1-17 03 01-03 Мастацтва эстрады (спевы)

Вучэбная праграма складзена ў адпаведнасці з патрабаваннямі адукацыйнага стандарту Рэспублікі Беларусь ОСВО 1-17 03 01-2013, вучэбнага плана ўстановы вышэйшай адукацыі па напрамку спецыяльнасці. Рэгістрацыйныя нумары С 17-1-62/17 вуч., С 17-1-63/17 вуч., С 17-1-64/17 вуч.

СКЛАДАЛЬНІК

А. М. Елісеенкаў, дацэнт кафедры мастацтва эстрады ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

І. М. Грамовіч, дэкан факультэта музычнага мастацтва ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат педагагічных навук, дацэнт;

Л. К. Захлеўны, мастацкі кіраўнік заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь ансамбля народнай музыкі «Бяседа» Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Рэспублікі Беларусь, кампазітар, народны артыст Беларусі

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

кафедрай мастацтва эстрады ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 7 ад 28.07.2019 г.);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 4 ад 17.04.2019 г.)

Адказны за рэдакцыю: В. Б. Кудласевіч

Адказны за выпуск: А. М. Елісеенкаў

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная дысцыпліна «Музычныя аўдыярэдактары» распрацавана для ўстаноў вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь па спецыяльнасці 1-17 03 01 Мастацтва эстрады (па напрамках) і цесна звязана з такімі навучальнымі дысцыплінамі, як «Спецінструмент (камп'ютар)», «Камп'ютарная аранжыроўка», «Камп'ютарныя тэхналогіі ў музыцы», «Тэорыя музыкі», «Аранжыроўка і пералажэнне музычных твораў», «Асновы гукарэжысуры».

Вучэбная дысцыпліна «Музычныя аўдыярэдактары» ахоплівае найважнейшыя сферы музычных камп'ютарных тэхналогій. Прызначана для засваення студэнтамі метадаў працы з аўдыятрэкамі як цалкам, так і з іх часткамі. Выкладанне гэтай дысцыпліны абавязана на ведаў ў галіне інфармацыйных і камп'ютарных тэхналогій, аранжыроўкі і гукарэжысуры.

Сёння музычныя аўдыярэдактары выкарыстоўваюцца ў шматлікіх абласцях прафесійнай дзейнасці музыкантаў. Таму адукаванасць у гэтым кірунку з'яўляецца адной з неад'емных складаючых прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў. Менавіта вучэбная дысцыпліна «Музычныя аўдыярэдактары» накіравана на фарміраванне ў студэнтаў базавых ведаў і навыкаў у гэтай сферы.

Мэтай вучэбнай дысцыпліны «Музычныя аўдыярэдактары» з'яўляецца вывучэнне асноўных прынцыпаў і прыёмаў выкарыстання камп'ютарных тэхналогій у прафесійнай дзейнасці музыканта.

Дасягненне пастаўленай мэты абумоўлівае выкананне шэрагу *задач*:

- вывучэнне прынцыпаў працы музычных камп'ютарных праграм;
- развіццё ўяўленняў аб фізічнай прыродзе гуку;
- рэдагаванне аўдыятрэкаў.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Музычныя аўдыярэдактары» студэнт павінен *ведаць*:

- асноўныя фізічныя ўласцівасці гуку;
- асноўныя прынцыпы прадстаўлення музычнай інфармацыі ў камп'ютары;

– патрабаванні да камп’ютарнага абсталявання ў адпаведнасці з рознымі прафесіянальнымі задачамі музыканта, вырашваемымі з дапамогай камп’ютара;

– асноўныя класы музычнага праграмнага забеспячэння і прызначэнне праграм;

– асноўныя прынцыпы работы з музычнай інфармацыяй пры дапамозе камп’ютара;

умець:

– кваліфікавана выбіраць праграмнае забеспячэнне, неабходнае для вырашэння канкрэтнай прафесійнай задачы;

– выконваць асноўныя аперацыі па рэдагаванні музычных трэкаў з дапамогай музычных камп’ютарных праграм;

– выконваць асноўныя аперацыі па апрацоўцы гуку з дапамогай гукавых рэдактараў;

валодаць:

– магчымасцямі музычных аўдыярэдактараў Sound Forge, WaveLab, Adobe Audition;

– навыкамі стварэння асобнай версіі аўдыятрэка пры дапамозе музычных аўдыярэдактараў Sound Forge, WaveLab, Adobe Audition.

Засваенне раздзелаў вучэбнай дысцыпліны «Музычныя аўдыярэдактары» павінна забяспечыць фарміраванне наступных акадэмічных і прафесійных кампетэнцый.

Акадэмічныя кампетэнцыі:

АК-2 валодаць сістэмным і параўнальным аналізам;

АК-4 умець працаваць самастойна.

Прафесійныя кампетэнцыі ў арганізацыйна-кіраўніцкай дзейнасці:

ПК-19 планаваць і выконваць адміністрацыйна-арганізацыйную працу арганізацыі;

ПК-20 выконваць неабходныя маркетынгавыя працы па складанні прагнозу эфектыўнасці арганізацыі (праекта), знаходзіць неабходныя фінансавыя сродкі для яго рэалізацыі.

Інавацыйна-метадычная дзейнасць:

ПК-23 укараняць новыя інавацыйныя тэхналогіі навучання, мультымедычныя тэхналогіі, электронныя падручнікі.

Навукова-даследчая дзейнасць:

ПК-25 займацца навукова-даследчай дзейнасцю ў галіне тэорыі і гісторыі мастацтва эстрады;

ПК-26 ведаць прынцыпы і прыёмы збірання, сістэматызацыі, абагульнення і выкарыстання інфармацыі і правядзення навуковых даследаванняў у сферы мастацтва эстрады;

ПК-27 рыхтаваць даклады, матэрыялы, аналізаваць і ацэньваць сабраныя даныя для навуковых даследаванняў;

ПК-28 выкарыстанне сучасных інфармацыйных рэсурсаў.

У адпаведнасці з вучэбным планам на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Музычныя аўдыярэдактары» для дзённай формы атрымання адукацыі ўсяго адведзена 60 гадзін, з іх 34 гадзіны аўдыторныя (24гадзіны – лекцыі, 10 гадзін – практычныя) заняткі. Рэкамендаваная форма кантролю ведаў студэнтаў – залік.

Для завочнай формы атрымання адукацыі ўсяго адведзена 108 гадзін, з іх 14 гадзін аўдыторныя (4гадзіны – лекцыі, 4 гадзіны – семінары, 6гадзін – практычныя). Рэкамендаваная форма кантролю ведаў студэнтаў – залік.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Уводзіны

Мэты, задачы вучэбнай дысцыпліны. Прынцыпы будовы і функцыянавання камп'ютара, прызначэнне асноўных вузлоў камп'ютара. Прадстаўленне інфармацыі ў камп'ютары. Паняцце аб музычных камп'ютарных тэхналогіях. Асноўныя музычныя праграмы па апрацоўцы аўдыяматэрыялу.

Узаемасувязь з вучэбнымі дысцыплінамі «Спецінструмент (камп'ютар)», «Камп'ютарная аранжыроўка», «Камп'ютарныя тэхналогіі ў музыцы», «Тэорыя музыкі», «Аранжыроўка і пералажэнне музычных твораў», «Асновы гукарэжысуры».

Вучэбна-метадычнае забеспячэнне вучэбнай дысцыпліны і формы кантролю ведаў студэнтаў.

Тэма 1. Аўдыярэдактар «WaveLab»

Гукавыя рэдактары і іх прызначэнне. Прыклады адпаведнага праграмнага забеспячэння. Праграма WaveLab. Асноўныя элементы інтэрфейсу карыстальніка праграмы WaveLab і іх прызначэнне.

Акно хвалевай формы ў праграме WaveLab. Навігацыя ў вакне хвалевай формы. Выдзяленне фрагментаў хвалевай формы. Капіраванне, выразанне, удаленне, ачыстка, перасоўванне, мікшыраванне фрагментаў хвалевых форм. Рэдагаванне хвалевай формы на ўзроўні сэмплаў.

Задачи, вырашаемыя з дапамогай апрацоўкі гуку. Інструменты апрацоўкі гуку праграмы WaveLab. Падключаемыя модулі (плагіны) для апрацоўкі гуку. Майстар-секцыя праграмы WaveLab.

Транспартная панэль праграмы WaveLab. Спосабы ўтварэння гуку ў праграме WaveLab. Настройкі і працэс запісу гуку ў праграме запісу гуку. Фарматы гукавых файлаў, сціснутыя і несціснутыя фарматы, сцісканне са згубленнем інфармацыі. Імпарт і экспарт гукавых файлаў розных фарматаў у праграме WaveLab. Экстрактаванне трэкаў з аўдыяCD.

Тэма 2. Аўдыярэдактар «Sound Forge»

Праграма Sound Forge. Асноўныя элементы інтэрфейсу карыстальніка праграмы Sound Forge і іх прызначэнне.

Акно хвалевай формы ў праграме Sound Forge. Навігацыя ў вакне хвалевай формы. Выдзяленне фрагментаў хвалевай формы. Капіраванне, выразанне, удаленне, ачыстка, перасоўванне, мікшыраванне фрагментаў хвалевых форм. Рэдагаванне хвалевай формы на ўзроўні сэмплаў.

Задачы, вырашаемыя з дапамогай апрацоўкі гуку. Інструменты апрацоўкі гуку праграмы Sound Forge. Падключаемыя модулі (плагіны) для апрацоўкі гуку. Майстар-секцыя праграмы Sound Forge.

Транспартная панэль праграмы Sound Forge. Спосабы ўтварэння гуку ў праграме Sound Forge. Настройкі і працэс запісу гуку ў праграме запісу гуку. Фарматы гукавых файлаў, сціснутыя і несціснутыя фарматы, сцісканне са згубленнем інфармацыі. Імпарт і экспарт гукавых файлаў розных фарматаў у праграме Sound Forge. Экстрактаванне трэкаў з аўдыяCD.

Тэма 3. Аўдыярэдактар «Adobe Audition»

Праграма Adobe Audition. Асноўныя элементы інтэрфейсу карыстальніка праграмы Adobe Audition і іх прызначэнне.

Акно хвалевай формы ў праграме Adobe Audition. Навігацыя ў вакне хвалевай формы. Выдзяленне фрагментаў хвалевай формы. Капіраванне, выразанне, удаленне, ачыстка, перасоўванне, мікшыраванне фрагментаў хвалевых форм. Рэдагаванне хвалевай формы на ўзроўні сэмплаў.

Задачы, вырашаемыя з дапамогай апрацоўкі гуку. Інструменты апрацоўкі гуку праграмы Adobe Audition. Падключаемыя модулі (плагіны) для апрацоўкі гуку. Майстар-секцыя праграмы Adobe Audition.

Транспартная панэль праграмы Adobe Audition. Спосабы ўтварэння гуку ў праграме Adobe Audition. Настройкі і працэс запісу гуку ў праграме запісу гуку. Фарматы гукавых файлаў, сціснутыя і несціснутыя фарматы, сцісканне са згубленнем інфармацыі. Імпарт і экспарт гукавых файлаў розных фарматаў у праграме Adobe Audition. Экстрактаванне трэкаў з аўдыяCD.

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА
ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ**
(для дзённай формы атрымання адукацыі)

Тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін			КСР	Форма кантролю ведаў
	усяго	лекцыі	практыч- ныя		
Уводзіны	2	2			
Тэма 1. Аўдыярэдактар «WaveLab»	16	10	4	2	творчае заданне
Тэма 2. Аўдыярэдактар «Sound Forge»	8	4	2	2	творчае заданне
Тэма 3. Аўдыярэдактар «Adobe Audition»	8	4	2	2	творчае заданне
Разам...	34	20	8	6	залік

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА
ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ**
(для завочнай формы атрымання адукацыі)

Тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін				Форма кантролю ведаў
	усяго	лекцыі	семінарс- кія	практыч- ныя	
Уводзіны	2	2			
Тэма 1. Аўдыярэдактар «WaveLab»	6	2	2	2	
Тэма 2. Аўдыярэдактар «Sound Forge»	3		1	2	
Тэма 3. Аўдыярэдактар «Adobe Audition»	3		1	2	
Разам...	14	4	4	6	залік

ИНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. *Белунцов, В. О.* Новейший самоучитель работы на компьютере для музыкантов / В. О. Белунцов. – 3-е изд. – М. : ДЕСС (ТехБук), 2003. – 560 с.

2. *Белунцов, Валерий.* Звук на компьютере. Трюки и эффекты / В. Белунцов. – СПб. [и др.] : Питер, 2005. – 448 с. : ил. + 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).

3. *Гарригус, Скотт Р.* Sound Forge 9. Звуковая студия : официальный учебный курс от Sony : пер. с англ. / Scott R. Garrigus. – М. : Триумф, 2008. – 477 с. : ил.

4. *Кирн, Питер.* Цифровой звук. Реальный мир = Digital audio. Real world / Питер Кирн ; пер. с англ. и ред. С. А. Добродеева. – М. ; СПб. : Вильямс, 2008. – 713 с. : ил. + 1 электрон. опт. диск (DVD-ROM) с записями пробных версий ПО, предназ. для учеб. целей, учеб. пособие, а также эксклюзив. библиотеки звука.

5. *Королев, А. А.* Музыкально-компьютерный словарь / А. А. Королев. – СПб. : Композитор, 2000. – 123 с.

6. *Медведев, Е. В.* Steinberg Nuendo 2: секреты виртуального звука / Е. Медведев, В. Трусова. – СПб. : БХВ-Петербург, 2004. – 432 с.

7. *Медведев, Е. В.* Виртуальная студия на PC: аранжировка и обработка звука / Е. В. Медведев, В. А. Трусова. – М. : ДМК Пресс, 2007. – 423 с. : ил. ; 25x15 см + 1 электрон. опт. диск (DVD-ROM).

8. *Медведев, Е. В.* Аранжировка в Cubase, Battery, Ableton Live и Giga Studio / Е. В. Медведев, В. А. Трусова. – М. : ДМК Пресс, 2009. – 327 с. : ил.

9. *Петелин, Р. Ю.* Музыкальный компьютер. Секреты мастерства / Р. Петелин, Ю. Петелин. – 2-е изд., перераб. и доп. – СПб. : БХВ-Петербург : Арлит, 2004. – 686 с. : ил.

10. *Петелин, Р. Ю.* Cakewalk Sonar 7 Producer Edition : запись и редактирование музыки / Роман Петелин, Юрий Петелин. – СПб. : БХВ-Петербург, 2008. – 859 с. : ил. + 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).

11. *Петелин, Р. Ю.* Аранжировка музыки на PC / Р. Петелин, Ю. Петелин. – СПб. : БХВ-Петербург, 2001. – 272 с.

12. Петелин, Р. Ю. Виртуальная звуковая студия SONAR / Р. Петелин, Ю. Петелин. – СПб. : БХВ-Петербург, 2003. – 736 с.

13. Петелин, Р. Cubase SX. Секреты мастерства / Р. Петелин, Ю. Петелин. – СПб. : БХВ-Петербург, 2003. – 640 с.

14. Петелин, Р. Персональный оркестр в РС / Р. Петелин, Ю. Петелин. – СПб. : БХВ-Петербург, 1999. – 240 с.

15. Пучков, С. В. Музыкальные компьютерные технологии. Современный инструментарий творчества / С. В. Пучков, М. Г. Светлов. – СПб. : СПбГУП, 2005. – 232 с.

16. Севашко, А. В. Звукорежиссура и запись фонограмм. Профессиональное руководство / А. В. Севашко. – М. : Аль-текс-А, 2007. – 432 с.

Дадатковая

1. Задерацкий, В. В. Электронная музыка и электронная композиция / В. В. Задерацкий // Музыкальная академия. – 2003. – № 2. – С. 77–89.

2. The Csound Book: Perspectives in Software Synthesis, Sound Design, Signal Processing, and Programming / editor R. Boulanger. – Cambridge, Massachusetts, London, England: MIT Press, 2000. – 740 p.

Интэрнэт-рэсурсы

1. Андерсен, А. В. Современные музыкально-компьютерные технологии [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. В. Андерсен, Г. П. Овсянкина, Р. Г. Шитикова. – Электрон. дан. – СПб. : Лань : Планета музыки, 2017. – 224 с. – Режим доступа: <https://e.lanbook.com/book/99793>.

2. Красильников, И. М. Электронное музыкальное творчество в системе художественного образования : моногр. / И. М. Красильников ; гос. учр. Ин-т худож. образования Рос. акад. образования. – Дубна : Феникс+, 2007. – 496 с. : ил. ; То же [Электронный ресурс]. – URL: <http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=256482>.

3. Менеджмент и звукорежиссура музыкальных проектов: актуальные проблемы науки и практики: сб. науч. ст. / сост. А. В. Крылова ; науч. ред. А. Я. Селицкий. – Ростов н/Д : Изд-во РГК им. С. В. Рахманинова, 2012. – 283 с. : ил. ; То же [Электронный ресурс]. – URL: <http://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=440900>.

4. 625-net [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.625-net.ru/arch.htm>.

5. ELECTROSHOCK.RU [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.electroshock.ru.

6. websound.ru [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.websound.ru>.

7. cSounds.com [Electronic resource]. – Mode of access: www.csounds.com/.

8. Harmony Central. The #1 Online Community For Musicians [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.harmony-central.com/>.

9. SOUND ON SOUND. The World's Best Music Recording Magazine [Electronic resource]. – Mode of access: www.soundonsound.com/.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУИМ

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы студэнтаў

Самастойная праца студэнтаў у рамках вучэбнай дысцыпліны «Музычныя аўдыярэдактары» павінна ўключаць наступныя формы:

– вывучэнне магчымасцей аўдыярэдактараў «*Sound Forge*», «*WaveLab*», «*Adobe Audition*»;

– выкарыстанне магчымасцей аўдыярэдактараў «*Sound Forge*», «*WaveLab*», «*Adobe Audition*»;

– падрыхтоўка да семінарскіх і практычных заняткаў, заліку.

Вывучэнне матэрыялу вучэбнай дысцыпліны мае на ўвазе работу над абраным аўдыятрэкам. Магчымасць змяняць музычную форму твора, яго танальны план, тэмп, дынаміку.

Выкарыстанне магчымасцей аўдыярэдактараў «*Sound Forge*», «*WaveLab*», «*Adobe Audition*» у рабоце над дадзеным выкладчыкам аўдыятрэкам.

Падрыхтоўка да семінарскіх, практычных заняткаў і заліку патрабуе творчага падыходу пры стварэнні асабістай версіі аўдыятрэка, выкарыстоўваючы азначаныя прыёмы і эфекты на папярэдніх занятках.

Рэкамендаваныя сродкі дыягностыкі

Для кантролю і самакантролю ведаў студэнтаў выкарыстоўваецца дыягнастычны інструментарый, які мае рознаўзроўневы характар і ўжываецца комплексна:

1. Творчызаданні, прадугледжваючы самастойнае рэдагаванне аўдыятрэкаў, не парушаючыя вобразны склад музыкальнага твора.

2. Стварэнне асобнага музыкальнага трэка з некалькіх самастойных частак, зберагаючы музычную логіку твораў буйной формы.

ДОПОЛНЕНИЯ И ИЗМЕНЕНИЯ К УЧЕБНОЙ ПРОГРАММЕ УВО
на ____ / ____ учебный год

№ п/п	Дополнения и изменения	Основание

Учебная программа пересмотрена и одобрена на заседании кафедры
_____ (протокол № ____ от _____ 20__ г.)
(название кафедры)

Заведующий кафедрой

(ученая степень, ученое звание) (подпись) (И.О.Фамилия)

УТВЕРЖДАЮ
Декан факультета

(ученая степень, ученое звание) (подпись) (И.О.Фамилия)

Вучэбнае выданне

МУЗЫЧНЫЯ АЎДЫЯРЭДАКТАРЫ

*Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
на вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці*

*1-17 03 01 Мастацтва эстрады (на напрамках),
напрамкаў спецыяльнасці*

*1-17 03 01-01 Мастацтва эстрады
(інструментальная музыка),*

1-17 03 01-02 Мастацтва эстрады (камп'ютарная музыка),

1-17 03 01-03 Мастацтва эстрады (спевы)

Карэктар В. Б. Кудласевіч

Тэхнічны рэдактар Л. М. Мельнік

Падпісана ў друк 2020. Фармат 60x84 ¹/₁₆.

Папера офісная. Рызаграфія.

Ум. друк. арк. 0,82. Ул.-выд. арк. 0,43. Тыраж экз. Заказ .

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
установа адукацыі

«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/177 ад 12.02.2014.

ЛП № 02330/456 ад 23.01.2014.

Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.